

מְרַגְלִיּוֹת יִהְיֶה לִיָּהּ. וְכֵן אַעֲבֹר מוֹרָה עַל דְּקִנְיָה, דְּהֵינּוּ כֵּן הָיָה מִסְתַּפֵּר, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (שׁוֹפְטִים יג ה) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ. וַיִּרְאֵנִי, דְלִמָּא מְעַל בְּהֵוָה שְׁמֵן דְּנִגְיָד לִיָּהּ מְשָׁמֵי עֵילָאָה, דְּאִיקְרִי שָׁם, דְּנִגְיָד מְנִיָּה שְׁמֵן הַטּוֹב. וְעַל דָּא, (מְלָאכִי ב ה) וּמִפְּנֵי שְׁמֵי נַחַת הוּא. וְהוּא מַה עֲבִיד. (שׁם ב ו) בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלְךְ אֲתִי. דְחִפְרָ שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. מֵאֵן מִישׁוֹר.

כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (דְּבָרִים לב ה) צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא. וּכְדִין, וְרַבִּים הָשִׁיב מֵעֶזְרָא, עַל יְדֵי דְקַרְבָּנוֹי דְקָרִיב לֹוֹן קָמֵי מְלָכָא. וּכְדִין אֲתִיָּהֵב שְׁלוֹם בְּמִישׁוֹר. וְהֵכָא תְּלֵי רְזִי דְקַרְבָּנָא, דְמָסַר לִיָּהּ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאַהֲרֹן. וּמִישׁוֹר אִיקְרִי, עַל דְּאֲמָשִׁיף אֹרְיִיתָא וּנְהִירוֹ לְעֵלְמָא תַּתְּאָה.

וּמְזַרְחָ אֲנַהִיר לְדָרוֹם בְּקַדְמִיתָא, דְכַתִּיב (קְהֵלֶת א ו) הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם. בְּגִין כֵּן (שְׁמוֹת לד לא)

וַיֵּשׁוּבוּ אֵלָיו אֲהֵרֹן וְכָל הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה. אֲהֵרֹן, דָּא רְזָא דְאַהֲרֹן דְאַתְנַהִיר מִמֶּשָׁה. וְכָל הַנְּשָׂאִים, דָּא נַחֲשׁוֹן, דְּאִיְהוּ רִישָׁא דְכָל הַנְּשָׂאִים. וְכִלְהוּ אֲתַמְשְׁכוּ אֲבַתְרִיָּה, וְקִיָּמֵי לְשִׁמְעֵאל דְמִשָּׁה.

וְהָא אִיתְעָרוּ, (דְּבָרִים ג כד) אֶת גְּדֻלָּהּ: דָּא אֲהֵרֹן, מִיָּמִינָא. וְאֶת יְדֵף הַחֲזָקָה: דָּא נַחֲשׁוֹן, מִשְׁמָאלָא. דְלִבְתַר דְאַתְנַהִיר דָּרוֹם מֵאַסְפֵּקְלָרְיָא דְנַהֲרָא, יִתְנַהִיר צְפוֹן. דְכַתִּיב, הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צְפוֹן. דְאַקִיף לִיָּהּ נַהִירוֹ דְרַחֲמֵי מְפָל סְטָרִין, דְלֹא יִפּוֹק בְּשִׁלְהוּבוֹי לְאוּקְדָא עֲלִמָּא, וַיִּתְבַּסֵּם דִּינָא בְּרַחֲמֵי. מֵאֵן רַחֲמֵי, דָּא שְׁמֵשָׁא, וְהֵינּוּ רוּחַ, דְכַתִּיב סוֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, דְרַחֲמֵי אֲקִיף כְּלָא. וְעַל סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ, סְבִיבוֹתָיו דְמָאֵן. סְבִיבוֹתָיו דְהֵוָה מְקוֹם דְכַתִּיב לְעֵילָא, וְאֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף, וְדָא מְעַרְב. וְעַד תַּמָּן שָׁב

שְׁהֵינּוּ כְּשֶׁהִיָּה מִסְתַּפֵּר, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר (שׁוֹפְטִים יג) וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ - וַיִּרְאֵנִי, אוֹלֵי מְעַל בְּאוֹתוֹ שְׁמֵן שְׁשׁוּפֵעַ לוֹ מִהַשְּׁמַיִם הַעֲלִיּוֹנִים, שְׁנִקְרָא שָׁם, שְׁשׁוּפֵעַ מִמְּנוֹ הַשְּׁמֵן הַטּוֹב. וְעַל זֶה, וּמִפְּנֵי שְׁמֵי נַחַת הוּא.

וְהוּא מַה עֲשָׂה? (שׁם) בְּשָׁלוֹם וּבְמִישׁוֹר הִלְךְ אֲתִי, שְׁחִפְרָ שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. מִי הַמִּישׁוֹר? כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר צְדִיק וַיֵּשֶׁר הוּא. וְאִז, וְרַבִּים הָשִׁיב מֵעֶזְרָא, עַל יְדֵי קַרְבָּנוֹתָיו שְׁהִקְרִיב אוֹתָם לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. וְאִז נָתַן שְׁלוֹם עִם מִישׁוֹר. וְכֵאֵן תְּלוּיִים סוּדוֹת הַקְּרָבָן שְׁמָסַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְאַהֲרֹן. וּנְקָרָא מִישׁוֹר, עַל שֶׁהִמְשִׁיף תוֹרָה וְאוֹר לְעוֹלָם הַתַּחַתּוֹן.

וְהַמְזַרְחָ מֵאִיר לְדָרוֹם בְּרֵאשׁוֹנָה, שְׁכַתוֹב (קְהֵלֶת א) הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם. מִשׁוֹם כֵּן (שְׁמוֹת לד) וַיֵּשׁוּבוּ אֵלָיו אֲהֵרֹן וְכָל הַנְּשָׂאִים בְּעֵדָה. אֲהֵרֹן - זֶה סוּד אֲהֵרֹן שְׁהֵאִיר מִמֶּשָׁה. וְכָל הַנְּשָׂאִים - זֶה נַחֲשׁוֹן, שְׁהוּא הָרֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַנְּשָׂאִים. וְכִלְהוּ נִמְשְׁכוּ אֲחֵרִיּוֹ וְעַמְדוֹ לְשִׁמְעֵאל שֶׁל מִשָּׁה.

וְהָרִי הָעִירוֹ, (דְּבָרִים ד) אֶת גְּדֻלָּהּ - זֶה אֲהֵרֹן, מִיָּמִין. וְאֶת יְדֵף הַחֲזָקָה - זֶה נַחֲשׁוֹן, מִשְׁמָאל. שְׁלֹא אֲחֵר שְׁהֵאִיר הַדָּרוֹם מִן הָאַסְפֵּקְלָרְיָה הַמְּאִירָה, יוֹאֵר הַצְּפוֹן, שְׁכַתוֹב הוֹלֵךְ אֶל דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל צְפוֹן. שְׁהִקִּיף אוֹתוֹ אוֹר שֶׁל רַחֲמִים מְפָל הַצְּדָדִים, שְׁלֹא יֵצֵא עִם שְׁלֵהֲבוֹתָיו לְשֶׁרֶף אֶת הָעוֹלָם, וַיִּתְבַּסֵּם הַדִּין עִם רַחֲמִים. מִי הַרַחֲמִים? זֶה הַשְּׁמֵשׁ, וְהֵינּוּ הָרוּחַ, שְׁכַתוֹב (קְהֵלֶת א) סוֹבֵב הוֹלֵךְ הָרוּחַ, שְׁהִרַחֲמִים מְקִיפִים הַכָּל. וְעַל סְבִיבוֹתָיו שָׁב הָרוּחַ (שׁם), סְבִיבוֹתָיו שֶׁל מִי? סְבִיבוֹתָיו שֶׁל אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁכַתוֹב לְמַעְלָה, וְאֶל מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף, וְזֶה מְעַרְב. וְעַד

הרוח, לְאַנְהָרָא בְּאִינוּן שְׁבַעִין שָׁנִין, דְּאַתְּפְּלִיל
מְקוּמוֹ לְאַנְהָרָא לְעֵלְמִין, וְלְאַנְהָרָא לְשְׁבַעִין
רְבִרְבִין מְמַנָּן דְּקִימִין סַחְרִינִיה דִּיהוּא מְקוּמוֹ
דְּשִׁמְשָׁא דְאַמְרִין.

תָּא חֲזִי, כְּגִוּוֹנָא דָּא מִשָּׁה לְתַתָּא, אַנְהִיר
לְאַהֲרִין, סְטָרָא דְדְרוּם. וְלִבְתֵּר לְנִשְׂיָאִים,
סְטָרָא דְצָפוֹן. דְּכְתִיב, וְסוֹכֵב אֶל צָפוֹן, וְאַקִּיף
לוֹן סַחְרֵי מִדְּבָחָא. לְבְתֵר (במדבר י"ז) וְאַצְלִתִּי
מִן הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלִיף וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם, וְדָא הִיא
וְעַל סְבִיבּוֹתֵי שֵׁב הַרוּחַ.

תָּא חֲזִי, כְּקַדְמִיתָא אִינוּן שְׁבַעִים זְקָנִים יְנַקִּין
מִמִּשָּׁה, וְאִינוּן (שם י"א א) דְּבִקְצָה הַפְּחִינָה
אַתְּאַכְלוּ בְּנוֹרָא דְדָלִיק. וְהָא אִיתְעֵרוּ, מֵאֵן
גָּרִים לוֹן. כִּיּוֹן דְּחִזָּא מִשָּׁה דְלָא יְכַלִּין
לְאַתְקִימָא בְּלָא זְקָנִים, בְּעָא סִיעֵתָא לְאַנְהָרָא
לְיִשְׂרָאֵל, וְקוּדְשָׁא כְרִיף הוּא אָמַר לֵיהּ, (שם י"א
טו) אֶסְפָּה לִי שְׁבַעִים אִישׁ וְגו', וְאַצְלִתִּי מִן
הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלִיף, דָּא רוּחַ דְּאַסְפֵּק לְרִיָּא דְנִהָרָא
בְּמִשָּׁה שְׂרִיָּא וְלָא בְּאַחֲרָא. בְּגִין כֶּף אַצְטְרִיכוּ
לְאַתְנִהָרָא מִנִּיהּ, וְדָא הוּא וְעַל סְבִיבּוֹתֵי שֵׁב
הַרוּחַ, לְאַנְהָרָא כְּדְבַקְדְמִיתָא.

כִּיּוֹן דְּחִמָּא שְׁלֵמָה מְלִפָּא דָּא, אָמַר (קהלת א ב)
הֵבֵל הַבָּלִים וְגו', (שם א ה) וְזִרְח הַשְּׁמֶשׁ.
כִּיּוֹמֵי דְמִשָּׁה, דְּנִהִיר שְׁמֶשׁא לְיִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִין
שָׁנִין, לְקַבֵּל נִהִירוֹ דְלְעֵילָא, דְּקַבֵּיל בְּאִינוּן
אַרְבַּעִין יוֹמִין דִּיהוּא כְּהוּ, וּמְקַצֵּת שְׁנָה רֵאשׁוּנָה
כְּכּוּלָּה, דְּכְהוּ קַבֵּל נִהִירוֹ דְאַנְהִיר לְתַתָּא. וּבָא
הַשְּׁמֶשׁ, כַּד אֶסְתַּלַּק מְעֵלְמָא. וְאַל מְקוּמוֹ
שׁוּאַף, כְּמָה דְאַתְּ אָמַר (יחזקאל ג יב) בְּרוּךְ כְּבוֹד
ה' מִמְּקוּמוֹ. וְדָא מְקוּם עֵילָאָה, דְּנִהִיר לְמְקוּם
תַּתָּאָה.

דְּבַר אַחַר, מְקוּמוֹ תַּתָּאָה מְשָׁ. שׁוּאַף נִהִירוֹ
מְלְעֵילָא, וְזִרְח הוּא שָׁם, דְּנִהִיר תַּמָּן

שָׁם שֵׁב הַרוּחַ, לְהֵאִיר בְּאוֹתָם
שְׁבַעִים שָׁנִים, שְׁנַכְלָל מְקוּמוֹ
לְהֵאִיר לְעוֹלָמִים, וְלְהֵאִיר
לְשְׁבַעִים גְּדוּלִים מְמַנִּים
שְׁעוּמְדִים סְבִיב אֹתוֹ מְקוּמוֹ שֵׁל
הַשְּׁמֶשׁ שְׁאַמְרִינוּ.

בָּא וְרָאָה, כְּמוֹ זֶה מִשָּׁה לְמִטָּה,
מֵאִיר לְאַהֲרִין, צַד הַדְּרוּם. וְאַחַר
כֶּף לְנִשְׂיָאִים, הַצַּד שֵׁל הַצָּפוֹן,
שְׁפָתוֹב וְסוֹכֵב אֶל צָפוֹן, וְהַקִּיף
אוֹתָם סְבִיב הַמְּזֻבָּח. אַחַר כֶּף
(במדבר י"א) וְאַצְלִתִּי מִן הַרוּחַ אֲשֶׁר
עָלִיף וְשִׁמְתִי עֲלֵיהֶם. וְזֶהוּ עַל
סְבִיבּוֹתֵי שֵׁב הַרוּחַ.

בָּא וְרָאָה, כְּרֵאשׁוּנָה אוֹתָם
שְׁבַעִים זְקָנִים יְנַקִּין מִמִּשָּׁה,
וְאוֹתָם שְׁבַקְצָה הַפְּחִינָה נֶאֱכְלוּ
בְּאֵשׁ הַדּוֹלֶקֶת. וְהָרִי הַעִירוּ, מִי
גְרַם לָהֶם? כִּיּוֹן שְׂרָאָה מִשָּׁה שְׁלָא
יְכוּלִים לְהַתְקִים בְּלִי זְקָנִים, רְצָה
סִיעֵעַ לְהֵאִיר לְיִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ
כְּרוּף הוּא אָמַר לוֹ (שם) אֶסְפָּה לִי
שְׁבַעִים אִישׁ וְכו', וְאַצְלִתִּי מִן
הַרוּחַ אֲשֶׁר עָלִיף. זֶה הַרוּחַ שֵׁל
הַאֶסְפֵּק לְרִיָּה הַמְּאִירָה, כְּמִשָּׁה
הִיא שׁוּרָה וְלָא בְּאַחַר. מִשׁוּם כֶּף
הַצְּטְרִיכוּ לְהִיּוֹת נְאוּרִים מְמַנִּים,
וְזֶהוּ וְעַל סְבִיבּוֹתֵי שֵׁב הַרוּחַ,
לְהֵאִיר כְּבְרֵאשׁוּנָה.

כִּיּוֹן שְׂרָאָה אֵת זֶה שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ,
אָמַר (קהלת א) הֵבֵל הַבָּלִים כּו',
וְזִרְח הַשְּׁמֶשׁ. בִּימֵי מִשָּׁה, שְׁהֵאִיר
הַשְּׁמֶשׁ לְיִשְׂרָאֵל אַרְבַּעִים שְׁנָה,
כְּנִגְדַּ הָאוּר שְׁלִמְעֵלָה שְׁקַבֵּל
בְּאוֹתָם אַרְבַּעִים הַיָּמִים שְׁהִיָּה
כְּהֶם, וּמְקַצֵּת שְׁנָה רֵאשׁוּנָה
כְּכּוּלָּה, שְׁבִהֶם קַבֵּל הָאוּר שְׁהֵאִיר
לְמִטָּה. וּבָא הַשְּׁמֶשׁ, כְּשִׁהִסְתַּלַּק
מִן הָעוֹלָם. וְאַל מְקוּמוֹ שׁוּאַף,
כְּמוֹ שְׁנַאָמַר (יחזקאל א) בְּרוּךְ כְּבוֹד
ה' מִמְּקוּמוֹ. וְזֶה הַמְּקוּם הָעֵלְיוֹן
שְׁמֵאִיר לְמְקוּם הַתַּחְתּוֹן.

דְּבַר אַחַר, מְקוּמוֹ הַתַּחְתּוֹן מְשָׁ.
שׁוּאַף הָאוּר מְלְמְעֵלָה וְזִרְח הוּא

לְסִיְהָרָא, וְדָא יְהוֹשֻׁעַ, דְּאִתְנַהֵיר מִנִּיָּה, דְּכְתִיב
(במדבר כז ט) וְנִתְתָּ מִהוֹדֶךָ עָלָיו. וְאִתְעָרוּ, פְּנֵי מֹשֶׁה
כְּפְנֵי חֲמָה וְכוּ'. הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם, בְּקַדְמֵיתָא
כַּד הָוּה בְּעֵלְמָא, כָּל סְטָרִין אִתְנַהֵירוּ כַּד אִמְרִין.
אָבֵל הַשֵּׁתָא כַּד אִסְתַּלַּק, בְּמִקוּמוֹ זֹרַח וְלֹא
יִתִיר.

וְשָׂמָא דִּילִיָּה אִיקְרִי זְהַב יִרְקָק, וְרִזָּא דָא
אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, אִסְתַּר יִרְקָקָת
הֵיתָה. גְּוִין אֲתָרוּג, וְכוּלָּא חַד. זְהַב דָּא, אִיהוּ
רִישָׁא בְּסִתִּימוֹ, אַף עַל גַּב דְּאִיהוּ בְּאִתְגַּלְיָא
לְגַבֵּי זְהַב עֵילָאָה. עַד דְּאִתְמַשְׁכָּא וְשָׂרִיא
לְרִישָׁא דְגַבְרִיאֵל, כְּמָה דְּאוֹקִימָנָא. וּבְגִין כְּךָ
כְּלָא אִיהוּ בְּרִזָּא עֵילָאָה, וְאִתְמַשְׁכָּא הֵהוּא רִזָּא
לְתַתָּא, כְּלָא כְּגוּוֹנָא חַד.

וְעֵשִׂיתָ כַּפֶּרֶת זְהַב טְהוֹר (שמות כה יז), רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָמַר, בְּכָל פְּרֻשְׁתָּא דָּא אֲשַׁכְחָנָא
דְּאִתְמַסֵּר עֲבִידְתָּא בִּידָא דְּמֹשֶׁה, בַּר תְּרִין.
בְּכֻלְהוּ כְּתִיב, וְעֵשִׂיתָ. וּבְאֲרוֹן וּבְאֶפֶוד כְּתִיב
(שם כה י) וְעָשׂוּ אֲרוֹן, (שם כח ו) וְעָשׂוּ אֶת הָאֶפֶוד,
וְלֹא כְּתִיב וְעֵשִׂיתָ. מֵאֵי טַעְמָא בְּאֲרוֹן לָא כְּתִיב
וְעֵשִׂיתָ, בְּגִין דְּאֲרוֹן כְּלִיל לִיָּה לְמֹשֶׁה בְּגוּיָה,
לְאִתְנַהֵרָא מִנִּיָּה. וְאַצְטְרִיכוּ אֲחֲרֵנִין לְתַקְנָא
תִּיקוּנָא וְשִׁפְרוּ דִּילִיָּה, לְמִיעַל הִיא לְגַבֵּיָה.

בְּאֶפֶוד, לָאוּ דִּילִיָּה הוּא, וְלֹא לְאִשְׁתַּמְשָׁא
בֵּיהּ, וְלֹא אֲצְטְרִיף לִיָּה (דף נג ע"א)
לְמֹשֶׁה לְמַעַבְדַּד פּוּלְחָנָא דְּאַחוּי, דְּהָא מֹשֶׁה
אִיהוּ מְלַכָּא, וְאַהֲרֹן שׁוֹשְׁבֵינָא דְּמְלַכָּא.

וְאִי תִימָא, וְהָא כְּתִיב (שם כט ה) וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת אֲהֲרֹן
וְכוּ', וְאַפְדָּתָ לּוֹ. וְשִׁמְתָּ הַמְצַנְפֶּת עַל רֹאשׁוֹ
וְגו'. הָא פּוּלְחֵי הָאֵי פּוּלְחָנָא דְּמֹשֶׁה, וִיקְרָא
דְּאַהֲרֹן אִיהוּ. לָאוּ הָכִי אֵלָא יִקְרָא דְּמֹשֶׁה אִיהוּ,
דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא לָא בְּעָא פּוּלְחָנָא
דְּאַהֲרֹן, אֵלָא עַל יְדָא דְּמֹשֶׁה. וְאַהֲרֹן לָא יְכִיל

שָׁם, שְׁמַאִיר שָׁם לְלִבְנָה, וְזֶה
יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁהוּאֵר מִמְּנוֹ, שְׁכַתוֹב
(במדבר כז) וְנִתְתָּ מִהוֹדֶךָ עָלָיו.
וְהַעִירוֹ, פְּנֵי מֹשֶׁה כְּפְנֵי חֲמָה וְכוּ'.
הוֹלֵךְ אֶל דְּרוֹם - בְּרֵאשִׁיטָה,
כְּשֶׁהִיָּה בְּעוֹלָם, כָּל הַצְּדִידִים
הָאִירוּ, כְּפִי שְׁאִמְרָנוּ. אָבֵל כְּעַת,
כְּשֶׁהִסְתַּלַּק, בְּמִקוּמוֹ זֹרַח וְלֹא
יִתִיר.

וְשִׁמוֹ נִקְרָא זְהַב יִרְקָק, וְהַסוּד
הַזֶּה פְּרֻשׁוּהוּ הַחֲבָרִים, אִסְתַּר
הֵיתָה יִרְקָקָת. צְבַע אֲתָרוּג, וְהַכֹּל
אֶחָד. הַזְּהַב הַזֶּה הוּא רֵאשׁ
בְּנִסְתָּר, אַף עַל גַּב שֶׁהוּא בְּנִגְלָה
אֶל הַזְּהַב הַעֲלִיּוֹן, עַד שְׁנִמְשָׁף
וְשׁוּרָה לְרֵאשׁוֹ שֶׁל גַּבְרִיאֵל, כְּמוֹ
שֶׁבְּאַרְנוֹ. וּמִשׁוּם כֶּךָ הַכֹּל הוּא
בְּסוּד עֲלִיּוֹן, וְנִמְשָׁף אוֹתוֹ הַסוּד
לְמִטָּה, הַכֹּל בְּגוּן אֶחָד.

וְעֵשִׂיתָ כַּפֶּרֶת זְהַב טְהוֹר (שמות כה),
רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בְּכָל הַפְּרֻשָּׁה
הַזֹּאת מִצְאָנוּ שְׁנִמְסָרָה הַעֲבוּדָה בְּיַד
מֹשֶׁה, פְּרֻט לְשָׁנִים. בְּכָלֶם כְּתוּב
וְעֵשִׂיתָ, וּבְאֲרוֹן וּבְאֶפֶוד כְּתוּב
(שם) וְעָשׂוּ אֲרוֹן, (שם כח) וְעָשׂוּ אֶת
הָאֶפֶוד, וְלֹא כְּתוּב וְעֵשִׂיתָ. מַה
הַטַּעַם בְּאֲרוֹן לֹא כְּתוּב וְעֵשִׂיתָ?
מִשׁוּם שֶׁהָאֲרוֹן כּוֹלֵל אֶת מֹשֶׁה
בְּתוֹכוֹ, לְהַאִיר מִמְּנוֹ. וְהַצְּטְרִיכוּ
אֲחֵרִים לְתַקֵּן אֶת הַתְּקוּנָה וְהִיפִי
שְׁלוֹ, לְהַכְנִיֵס אוֹתוֹ לְתוֹכוֹ.

בְּאֶפֶוד, אֵינּוּ שְׁלוֹ, וְלֹא
לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְלֹא צְרִיף לוֹ
לְמֹשֶׁה לַעֲשׂוֹת אֶת עֲבוּדַת אֲחִיו,
שֶׁהָרִי מֹשֶׁה הוּא מְלַךְ, וְאַהֲרֹן
שׁוֹשְׁבֵין הַמְּלָךְ.

וְאִם תֹּאמַר, וְהָרִי כְּתוּב (שם כט)
וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת אֲהֲרֹן כו', וְאַפְדָּתָ
לוֹ, וְשִׁמְתָּ הַמְצַנְפֶּת עַל רֹאשׁוֹ
וְגו'. הָרִי כָּל זֶה עֲבוּדַת מֹשֶׁה,
וְהַכְּבוֹד שֶׁל אֲהֲרֹן הוּא? לֹא כֶּךָ,
אֵלָא הַכְּבוֹד שֶׁל מֹשֶׁה הוּא, שֶׁהָרִי
הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא לֹא רָצָה אֶת
עֲבוּדַת אֲהֲרֹן, אֵלָא עַל יְדֵי מֹשֶׁה.